

MỤC LỤC

NỘI DUNG	TRANG
MỞ ĐẦU	
1. Lí do chọn đề tài	2
2. Mục đích nghiên cứu	2
3. Đối tượng nghiên cứu	3
4. Phương pháp nghiên cứu	3
5. Giới hạn phạm vi nghiên cứu	3
NỘI DUNG	
I. Cơ sở pháp lí và lí luận của đề tài	4
1. Cơ sở lí luận	5
II. Thực trạng	7
1. Thực trạng tổ chức đọc sách của thư viện trường	7
2. Thực trạng đọc sách và phong trào đọc sách trong nhà trường	8
III. Một số giải pháp chỉ đạo	10
1. Giải pháp chung	10
2. Giải pháp cụ thể	11
2.1. Nâng cao hiệu quả công tác tuyên truyền, giới thiệu sách	11
2.2. Gắn yêu cầu đọc đối với học sinh trong các hoạt động học tập để thúc đẩy phong trào đọc và nâng cao chất lượng giáo dục-đào tạo	11
2.3. Làm tốt công tác theo dõi và phục vụ bạn đọc	12
2.4. Đẩy mạnh xã hội hóa trong công tác phát triển thư viện và bạn đọc	13
IV. Kết quả	13
KẾT LUẬN	15
1. Kết luận	15
2. Kiến nghị	15
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	18

MỞ ĐẦU

1. LÍ DO CHỌN ĐỀ TÀI

Đọc sách giúp người đọc nói chung, học sinh tiểu học nói riêng lĩnh hội các giá trị văn hóa xã hội, rèn luyện năng lực tưởng tượng, liên tưởng, sáng tạo; rèn luyện năng lực ngôn ngữ; hình thành và phát triển kỹ năng giao tiếp góp phần hình thành nhân cách cho người đọc, từ đó giúp người đọc sống tốt trong xã hội và làm người. Ngày nay, công nghệ thông tin phát triển, việc tìm kiếm thông tin được thực hiện nhanh chóng chỉ bằng một thao tác click chuột trên màn hình người đọc đã có thể tìm thấy hàng ngàn thông tin liên quan đến nội dung tìm kiếm. Tuy nhiên, với việc thông tin tràn lan trên các trang mạng xã hội, trong đó không ít những thông tin sai lệch, phiến diện thì việc lựa chọn kênh thông tin phù hợp không phải là điều dễ dàng. Do đó, đọc sách có chọn lọc là một điều rất bổ ích, thông qua việc đọc sách có chọn lọc, người đọc nói chung, học sinh tiểu học nói riêng sẽ được tiếp nhận thông tin trên mọi lĩnh vực: kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội, thể thao,.....với cái nhìn nhiều chiều, đa dạng nhưng có định hướng phát triển.

Với tầm quan trọng như vậy, nhưng việc đọc sách dường như ít được sự quan tâm của nhiều người, trong đó có học sinh tiểu học. Trong các trường học phổ thông nói chung, trường tiểu học Chu Văn An nói riêng việc đầu tư sách thiết bị dạy học hay tủ sách thư viện đã và đang nhận được sự quan tâm của các cấp. Song, việc phát triển phong trào đọc sách trong các nhà trường còn nhiều hạn chế, chưa thu hút được nhiều học sinh tham gia đọc và tìm hiểu. Ngoài thời gian học tập trên lớp, các em thường tham gia chơi các trò chơi điện tử, đọc truyện tranh trên internet, rất ít em quan tâm đến việc tìm kiếm thông tin, đọc sách trong thư viện. Bên cạnh đó, công tác giới thiệu sách đến bạn đọc, sắp xếp bố trí sách trong thư viện, điều kiện thời gian chưa tạo được động lực, phong trào trong học sinh và phụ huynh học sinh do đó chưa hấp dẫn được các em tham gia đọc sách.

Với vai trò của việc đọc sách đã nêu và thực trạng phong trào đọc sách hiện nay trong học sinh ở trường tiểu học nói chung, trường tiểu học Chu Văn An nói

riêng và lĩnh vực công tác của bản thân đảm nhiệm (phụ trách công tác chuyên môn), tôi mạnh dạn đề xuất Một số biện pháp chỉ đạo nhằm phát triển phong trào đọc sách trong học sinh trường tiểu học. Hy vọng, qua đề tài này, phong trào đọc sách trong học sinh của trường tiểu học Chu Văn An ngày càng phát triển và đi vào chiều sâu.

2. Mục đích nghiên cứu:

Trên cơ sở đánh giá thực trạng phong trào đọc sách ở trường tiểu học Chu Văn An, thị trấn Đức An, huyện Đắk Song, tỉnh Đắk Nông để rút ra kết luận có tính khoa học, đề xuất những biện pháp chỉ đạo có khả thi để tổ chức tốt phong trào đọc sách, góp phần nâng cao chất lượng giảng dạy tại nhà trường.

3. Đối tượng nghiên cứu

Một số biện pháp chỉ đạo nhằm phát triển phong trào đọc sách trong trường tiểu học.

4. Phương pháp nghiên cứu

- Phương pháp tra cứu tài liệu, điều tra khảo sát, phỏng vấn, quan sát, phân tích, tổng hợp.

5. Giới hạn phạm vi nghiên cứu

- Thời gian: Áp dụng Từ tháng 9/2016 đến tháng 4/2017

- Một số biện pháp chỉ đạo nhằm phát triển phong trào đọc sách trong học sinh tại trường Tiểu học Chu Văn An, thị trấn Đức An, huyện Đắk Song, tỉnh Đắk Nông.

NỘI DUNG

I. Cơ sở lý luận và cơ sở pháp lý của đề tài

1. Cơ sở pháp lý

Đảng và Nhà nước rất quan tâm đến Văn hóa Đọc, luôn khuyến khích và tạo điều kiện cho Văn hóa Đọc phát triển. Chỉ thị số 42/CT-TW ngày 25 tháng 8 năm 2004 của BCH Trung ương Đảng đã chỉ rõ: “Chăm lo phát triển nhu cầu văn hóa đọc của các tầng lớp nhân dân, tổ chức và phát triển các lực lượng, mạng lưới phát hành xuất bản phẩm đáp ứng đầy đủ, đúng đối tượng và địa bàn, đặc biệt quan tâm vùng nông thôn, vùng sâu, vùng xa và miền núi Đến năm 2010, phấn đấu đưa sách đến cấp huyện và đưa sách đến phần lớn các xã để đạt chỉ tiêu 6 bản sách/người/năm. Tập trung củng cố và phát triển hệ thống thư viện, các loại phòng đọc, trước hết là ở cơ sở ...”. Nhiều chính sách đã được ban hành, tạo điều kiện tốt cho việc tuyên truyền và xây dựng phong trào đọc sách như: Quyết định số 61/1998/QĐ/BGD&ĐT, ngày 06 tháng 11 năm 1998 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo về việc Ban hành Quy chế tổ chức và hoạt động thư viện trường phổ thông; Quyết định số: 01/2003/QĐ/BGD&ĐT ngày 02 tháng 01 năm 2003 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo về việc Ban hành Quy định tiêu chuẩn thư viện trường phổ thông; Quyết định 284/QĐ-TTg ngày 24 tháng 02 năm 2014 của Thủ tướng Chính phủ về Ngày sách Việt Nam, trong đó quy định: “Điều 1. Lấy ngày 21 tháng 4 hàng năm là Ngày Sách Việt Nam. Điều 2. Ngày Sách Việt Nam được tổ chức hàng năm nhằm: 1. Khuyến khích và phát triển phong trào đọc sách trong cộng đồng, nâng cao nhận thức của nhân dân về ý nghĩa to lớn và tầm quan trọng của việc đọc sách đối với việc nâng cao kiến thức và kỹ năng, phát triển tư duy, giáo dục và rèn luyện nhân cách con người. 2. Tôn vinh giá trị của sách, khẳng định vai trò, vị trí, tầm quan trọng của sách trong đời sống xã hội; tôn vinh người đọc và những người tham gia sưu tầm, sáng tác, xuất bản, in, phát hành, lưu giữ, quảng bá sách. 3. Nâng cao trách nhiệm của các cấp, các ngành, các cơ quan chức

năng và các tổ chức xã hội đối với việc xây dựng và phát triển văn hóa đọc Việt Nam.”

2. Cơ sở lí luận

2.1. Một số khái niệm:

- Phong trào: Hoạt động chính trị, văn hoá, xã hội lôi cuốn được đông đảo quần chúng tham gia

- Quản lí: Tổ chức và điều khiển các hoạt động theo những yêu cầu nhất định.

- Chỉ đạo: Hướng dẫn cụ thể, theo một đường lối, chủ trương nhất định

2.2. Vai trò của sách trong đời sống con người

Ngày nay, trong sự phát triển vượt bậc của công nghệ thông tin, truyền thông con người có thể tìm kiếm thông tin, kiến thức về mọi lĩnh vực trong các thư viện điện tử, báo điện tử, website, mạng xã hội... một cách thuận tiện, dễ dàng. Tuy nhiên, không phải vì thế mà sách mất đi vai trò của mình. Sách vẫn giữ một vai trò quan trọng trong đời sống nhân loại. Sách cho ta những tri thức cần thiết trong học tập, trong công việc và trong đời sống. Chỉ trong những trang sách đó, thế hệ sau có thể hiểu được những gì ở thế hệ trước đã làm, được kế thừa và tiếp tục phát triển những thành tựu khoa học kỹ thuật, áp dụng cho đời sống con người trở nên văn minh, hiện đại hơn.

Sách còn có vai trò rất lớn đối với việc giáo dục nhân cách con người. Mỗi cuốn sách đều thể hiện giá trị nhân văn cao cả. Từ sách, các tác giả đã gửi gắm những tâm tư, tình cảm, khát vọng ... trong cuộc sống và trong mọi mối quan hệ xã hội, để từ đó giúp người đọc hiểu, cảm nhận và thay đổi chính mình. Có thể nói, sách chính là “người thầy vĩ đại”, có tác dụng lớn đối với việc giáo dục tình cảm, đạo đức, giáo dục ý thức thẩm mỹ,... giúp con người cảm nhận được tình yêu thương, hiểu biết về các giá trị văn hóa, xã hội và giá trị của cuộc sống.

2.3. Đặc điểm tâm, sinh lí và nhu cầu đọc sách báo của các lứa tuổi

a) Về tâm, sinh lí:

“Học sinh tiểu học có tâm hồn trong sáng, thơ ngây, giàu cảm xúc và sức sáng tạo. Tuy nhiên, khả năng ngôn ngữ còn hạn chế. Các em có trí nhớ trực quan hình tượng phát triển hơn trí nhớ từ ngữ-logic; khả năng tưởng tượng đã phát triển song còn tản mạn, ít có tổ chức; tư duy của các em mang tính cụ thể nhiều hơn” (Giáo sư tiến sĩ Bùi Văn Huệ (2002), *Giáo trình Tâm lí học tiểu học, xb tại Xi nghiệp in chuyên dùng Thừa Thiên-Huế*).

b) Nhu cầu đọc sách, báo của các lứa tuổi:

- Học sinh lớp 1 thích nghe kể chuyện, thích xem các truyện tranh chữ to, màu sắc đẹp. Nhu cầu của các em chưa hình thành rõ rệt, do đó các em đọc tất cả những cuốn sách nào tới tay mình, hoặc chọn sách qua hình vẽ hấp dẫn ở bìa. Do đó, khi giới thiệu sách cho các em phải làm các em vui thích, có sự tin cậy ở cán bộ thư viện

- Học sinh lớp 2,3 bước đầu có nhu cầu đọc sách, nhưng chủ yếu vẫn là những truyện tranh, truyện cổ tích ngắn.

- Học sinh lớp 4,5 thích đọc sách về những cuộc phiêu lưu mạo hiểm, các sách về khám phá thiên nhiên, truyện tranh, truyện các thiếu nhi anh hùng, truyện lịch sử cổ tích và báo Thiếu niên tiền phong, báo ảnh. Các em tiếp thu bằng trực quan nhưng đã hiểu nội dung tư tưởng của sách và biết biểu thị thái độ của mình đối với sách. Các em đã hình thành tính tập thể, muốn được mọi người tin cậy và được gánh vác trách nhiệm chung. Vì vậy, cần biết thu hút các em vào hoạt động thư viện. Tuy nhiên, ở lứa tuổi này việc đọc sách thường bộc lộ một số nhược điểm đó là:

+ Học sinh thường chọn những sách, truyện viết về các cuộc phiêu lưu mạo hiểm, chiến đấu, lịch sử,...

+ Chưa có phương pháp đọc khoa học. Nhiều em đọc hời hợt, chỉ cần nắm cốt truyện, không hiểu sâu nội dung tư tưởng cũng như giá trị nghệ thuật của sách.

Để thu hút học sinh đến với sách, biết chọn lọc và có phương pháp đọc tốt, cán bộ thư viện phải biết phối hợp với các giáo viên chủ nhiệm và đoàn thể để xây dựng kế hoạch phục vụ bạn đọc có hiệu quả.

II. Thực trạng việc tổ chức đọc sách của thư viện và phong trào đọc sách của học sinh trong nhà trường

1. Thực trạng việc tổ chức đọc sách của thư viện trường

1.1. Thực trạng xây dựng thư viện, tủ sách thư viện:

Cùng với thời gian thành lập trường vào tháng 10/2005, trường tiểu học Chu Văn An đã tổ chức xây dựng tủ sách thư viện với số lượng sách ban đầu là 90 cuốn sách thiếu nhi, 60 sách nghiệp vụ.

Từ năm học 2011-2012, nhà trường đã bắt đầu triển khai xây dựng thư viện trường học, đa dạng hóa các loại sách phục vụ nhu cầu đọc, nghiên cứu, tìm hiểu của cán bộ, giáo viên và học sinh.

Đến năm học 2015-2016, thực hiện hướng dẫn chương trình đảm bảo chất lượng trường tiểu học (SEQAP) nhà trường đầu tư xây dựng thư viện thân thiện kết hợp phòng thiết bị với diện tích 100m² và tổ chức mua bổ sung nâng tổng số đầu sách thư viện lên 1600 với 6355 cuốn sách và đặt báo Đảng, báo ngành, báo thiếu niên, nhi đồng phục vụ nhu cầu mượn đọc của cán bộ, viên chức và học sinh trong nhà trường. Năm học 2016-2017 tiếp tục đầu tư tủ, kệ sách nhiều tầng, bố trí sắp xếp theo thể loại để phục vụ người đọc.

1.2. Xây dựng môi trường đọc:

Việc tổ chức đọc sách cho bạn đọc đặc biệt là bạn đọc là học sinh được nhà trường quan tâm chỉ đạo. Ngoài giờ học trên lớp, học sinh được tham gia đọc sách tại thư viện, ngoài trời,... vào các giờ giải lao, giờ nghỉ trưa tại nhà trường. Bên

cạnh đó, nhà trường còn quan tâm đầu tư tủ sách thư viện tại các phòng học, tổ chức luân chuyển sách, báo giữa các lớp học hàng tuần, giúp học sinh dễ dàng tiếp cận với sách tham khảo, sách thiếu nhi.

Tuy nhiên, môi trường đọc chưa thật sự đáp ứng nhu cầu đọc đa dạng, luôn thay đổi của học sinh. Tủ sách thư viện đã phát triển nhưng chất lượng tổ chức và hoạt động chưa đáp ứng được các nhu cầu đọc của học sinh. Mặc dù sách, báo đã được quan tâm bổ sung hàng năm nhưng số đầu sách, báo còn chưa thực sự đa dạng. Hơn thế, trang thiết bị phòng đọc chưa đầy đủ và việc bố trí, sắp xếp tủ, kệ sách chưa đảm bảo tính thẩm mỹ, khoa học; nhân viên thư viện là nhân viên thiết bị kiêm nhiệm công tác thư viện nên quá trình vừa làm vừa tự học hỏi do đó nghiệp vụ công tác còn hạn chế. Mặt khác, với số lượng học sinh đông, nhân viên thư viện phải kiêm nhiệm thêm nhiều nhiệm vụ nên việc đầu tư chuyên môn, thái độ phục vụ chưa đảm bảo theo yêu cầu. Hoạt động của thư viện ngoài trời, lớp học còn hạn chế. Hoạt động đọc trên lớp ngoài giờ học còn ít.

1.3. Xây dựng thói quen đọc sách

Thói quen đọc, kỹ năng đọc là một vấn đề có tính chất quyết định tới việc hình thành văn hóa đọc. Tuy nhiên, việc xây dựng thói quen, hướng dẫn kỹ năng đọc sách, định hướng đọc cho học sinh lại chưa thực sự được cán bộ thư viện, giáo viên và gia đình quan tâm. Trong dạy học, giáo viên chưa gắn kết yêu cầu học tập với yêu cầu đọc sách và tài liệu tham khảo phục vụ bài học, mở rộng kiến thức, kỹ năng cho học sinh. Việc theo dõi bạn đọc của nhân viên thư viện chưa chặt chẽ, không tổ chức thống kê lượt đọc, loại sách cụ thể của từng học sinh để thông báo giáo viên chủ nhiệm giám sát đôn đốc. Việc theo dõi bạn đọc còn dừng lại ở việc theo dõi tổng số lần đọc của học sinh từng lớp thông qua phiếu đăng ký đọc vì thế thiếu sự đôn đốc, nhắc nhở và định hướng đọc. Do vậy, thông thường học sinh tự chọn loại sách mình thích (theo cảm tính về trang bìa, hình ảnh minh họa,...) và đọc theo cách riêng của mình, không ít học sinh thiếu sự chủ động trong đọc sách

(đọc sách có chủ đích), đọc hời hợt, chưa chú trọng ghi chép, nghiền ngẫm về nội dung tư tưởng, những giá trị nghệ thuật mà sách mang lại,...

2. Thực trạng đọc sách và phong trào đọc sách trong nhà trường

2.1. Nhận thức của cộng đồng, đội ngũ giáo viên và học sinh về vấn đề đọc sách và phát triển phong trào đọc sách trong nhà trường

Với sự quan tâm chỉ đạo của lãnh đạo nhà trường, thư viện trường đã thực hiện công tác tuyên truyền về vai trò của sách, ý nghĩa của việc đọc sách và xây dựng phong trào đọc sách trong nhà trường tới cán bộ, viên chức, học sinh và phụ huynh học sinh trong nhà trường. Trong một số hoạt động tập thể toàn trường, thư viện đã tổ chức tuyên truyền, giới thiệu sách tới bạn đọc, khuyến nghị học sinh tham gia đọc sách, rèn luyện thói quen đọc sách. Đồng thời, tổ chức hoạt động quyên góp xây dựng tủ sách nhà trường. Tuy nhiên, còn nhiều giáo viên, phụ huynh học sinh và học sinh chưa thực sự quan tâm đến việc đọc sách, rèn thói quen đọc sách cũng như ích lợi có được từ việc đọc sách có chọn lọc. Do đó, việc xây dựng phong trào đọc sách của học sinh trong trường còn nhiều khó khăn.

2.2. Xây dựng phong trào đọc sách trong học sinh nhà trường

Nhà trường đã quan tâm xây dựng phong trào đọc cho học sinh thông qua việc tuyên truyền giáo dục về ý nghĩa, vai trò của sách trong đời sống. Qua tuyên truyền giới thiệu sách trong Ngày sách Việt Nam,...Nhiều học sinh đã có ý thức tìm đọc và dành thời gian rảnh rỗi để đọc sách. Tuy nhiên, phong trào đọc sách trong học sinh chưa thực sự phát triển. Việc đọc chưa được gắn kết với đổi mới phương pháp dạy học, chưa gắn với yêu cầu học tập của học sinh. Do đó, số lượng học sinh có thói quen đọc sách thường xuyên chưa nhiều (*Phụ lục 1: Thống kê bạn đọc qua các năm học*). Các đầu sách được lựa chọn đọc của học sinh chưa thực sự đa dạng. Việc đọc của học sinh còn mang cảm tính nhiều, thiếu sự định hướng, và chủ định trong lựa chọn sách; việc đọc của học sinh thiếu đa dạng, các em chưa có nhiều quan tâm tới các tác phẩm giới thiệu văn hóa vùng miền, con người, cảnh

đẹp quê hương đất nước, các sách tham khảo phục vụ môn học trong chương trình.... (Phụ lục 2: Thống kê lượt đọc theo thể loại)).

Từ thực tế việc tổ chức hoạt động của thư viện và phong trào đọc sách trong nhà trường, có thể thấy nguyên nhân của những hạn chế là:

- Yêu cầu đọc sách chưa được coi là một điều kiện bắt buộc trong giảng dạy của giáo viên và trong học tập của học sinh. Việc đọc sách của học sinh hầu như chưa có kế hoạch, chưa theo mục đích đề ra trước; quá trình đọc thiếu sự ghi chép, phân tích, bình luận,...định hướng lựa chọn nội dung đọc, hướng dẫn cách đọc chưa được quan tâm.

- Chưa làm tốt khâu tuyên truyền, giới thiệu sách tới bạn đọc, hình thức tuyên truyền, giới thiệu sách còn đơn điệu, chưa thuyết phục, lôi cuốn.

- Lượng sách chưa thực sự đảm bảo để phục vụ nhu cầu đa dạng của bạn đọc (số sách/đầu sách chưa cao so với số lượng học sinh trong trường).

- Việc theo dõi bạn đọc chưa cụ thể. Thiếu tổng hợp lượt đọc, danh mục đọc theo cá nhân hàng tuần, tháng để đôn đốc, nhắc nhở và định hướng học sinh tham gia đọc sách và đọc có chủ định.

III. Một số giải pháp chỉ đạo

Để xây dựng phong trào đọc sách trong học sinh nhà trường, cần chỉ đạo và thực hiện tốt một số nội dung sau:

1. Biện pháp chung:

- Tiếp tục quan tâm xây dựng tủ sách thư viện và xây dựng môi trường đọc thân thiện, tích cực cho học sinh. Chỉ đạo rà soát danh mục sách thư viện để có biện pháp bổ sung kịp thời hàng năm. Tăng cường hoạt động của thư viện thân thiện. Đẩy mạnh chỉ đạo làm tốt công tác tuyên truyền giáo dục trong các hoạt động tập thể. Đa dạng các đầu sách trong thư viện, tăng cường số lượng sách đáp ứng nhu cầu mượn đọc của học sinh.

- Đẩy mạnh đổi mới phương pháp giảng dạy trong nhà trường, trong đó gắn việc đổi mới phương pháp với việc tăng cường hoạt động đọc.

- Tăng cường kiểm tra, giám sát việc thực hiện các nhiệm vụ đã phân công trong việc triển khai thực hiện kế hoạch tổ chức và hoạt động thư viện cũng như kế hoạch phát triển nhà trường. Gắn công tác xây dựng phong trào đọc với công tác thi đua khen thưởng.

2. Giải pháp cụ thể:

2.1. Nâng cao hiệu quả công tác tuyên truyền, giới thiệu sách

- Tổ chức tuyên truyền vai trò của sách tới cộng đồng, bạn đọc bằng việc tổ chức tuyên truyền trong các hội nghị phụ huynh học sinh, qua các buổi sinh hoạt tập thể, trên bảng thông tin của thư viện. Phát động phong trào đọc và làm theo sách báo trong học sinh; phong trào Đọc to, nghe chung (Áp dụng cho học sinh lớp 1,2 với sự tham gia đọc và hướng dẫn tìm hiểu nội dung của đội ngũ công tác viên thư viện), Đố vui,...;

- Chỉ đạo làm tốt công tác định hướng đọc cho học sinh, trang bị kỹ năng đọc qua tổ chức hướng dẫn tại thư viện nhà trường thông qua đội ngũ công tác viên thư viện và nhân viên thư viện. Đồng thời, hướng dẫn học sinh lựa chọn nội dung đọc theo tháng thông qua việc tổng hợp đăng ký mượn đọc của học sinh từng lớp hàng tháng (Nhân viên thư viện thư viện phối hợp với giáo viên chủ nhiệm để định hướng nội dung phù hợp cho từng học sinh).

2.2. Gắn yêu cầu đọc đối với học sinh trong các hoạt động học tập để thúc đẩy phong trào đọc và nâng cao chất lượng giáo dục – đào tạo

- Tiếp tục đẩy mạnh đổi mới phương pháp dạy học, trong đó phát huy vai trò chủ động của học sinh trong quá trình học tập. Nâng cao ý thức tự học, tự tìm hiểu của học sinh đối với nhiệm vụ học tập. Do đó, trong quá trình dạy học, bên cạnh việc giúp đỡ học sinh trao đổi để tìm ra kiến thức mới, giáo viên cần phải yêu cầu học sinh tự học thông qua việc đọc tài liệu tham khảo để củng cố, bổ sung, mở

rộng kiến thức của sách giáo khoa. Yêu cầu đọc tài liệu phải là yêu cầu bắt buộc đối với học sinh, từ đó hình thành thói quen đọc cho các em (giao việc cho học sinh, yêu cầu đọc tài liệu, tìm hiểu những vấn đề liên quan với nội dung bài học trong các tài liệu, có chỉ dẫn cụ thể. Ví dụ: Dạy chủ điểm Bác Hồ kính yêu cần khuyến khích và yêu cầu học sinh tìm đọc và kể lại một câu chuyện về Bác Hồ hoặc tìm hiểu và kể về thân thế sự nghiệp của Bác. Dạy Chính tả phân biệt l/n, ch/tr,... giáo viên cần yêu cầu học sinh tìm đọc Từ điển chính tả hoặc Mẹo luật chính tả,...).

- Xây dựng thời khóa biểu theo hướng phù hợp thực tế, trong đó đảm bảo các chương trình giảng dạy chính thức theo quy định của Chương trình giáo dục phổ thông cấp tiểu học, đồng thời có nội dung phù hợp với thực tế nhà trường, tăng cường giáo dục kỹ năng cho học sinh. Cụ thể, chương trình học tăng tiết được tăng cường cho học sinh khối 3,4,5 mỗi tuần ít nhất một tiết đọc sách bắt buộc tại thư viện dưới sự hướng dẫn và giám sát của nhân viên thư viện, sự tham gia của học sinh, giáo viên là cộng tác viên thư viện.

- Tổ chức tốt các hoạt động ngoại khóa gắn kết giữa việc đọc với việc thực hiện mục tiêu giáo dục nói chung và mục tiêu các môn học nói riêng như: Hội thi Em yêu đất nước Việt Nam (gắn việc đọc với những kiến thức môn Địa lí & Lịch sử; Kể chuyện theo sách, Kể chuyện Bác Hồ (Gắn việc đọc với Kiến thức, kỹ năng phân môn Kể chuyện, cảm thụ văn học,...; giáo dục theo chủ điểm)

2.3. Làm tốt công tác theo dõi và phục vụ bạn đọc

- Tăng cường đầu tư cơ sở vật chất, trang thiết bị thư viện, đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động thư viện. Tăng cường các góc hoạt động trong thư viện thân thiện, đảm bảo thiết bị và sách hướng dẫn cho từng góc hoạt động.

- Xây dựng vốn tài liệu và nguồn tài nguyên thông tin phong phú, đa dạng.

- Bố trí sắp xếp ngăn nắp, khoa học các tài liệu trong thư viện theo thể loại,

thời gian đảm bảo việc tìm kiếm dễ dàng, thuận tiện.

- Bồi dưỡng viên chức thư viện có kiến thức và khả năng quản lý, hoạt động trong thư viện; xây dựng đội ngũ cộng tác viên thư viện đảm bảo tốt cho việc phát triển phong trào đọc trong học sinh toàn trường.

- Chỉ đạo nhân viên thư viện lập sổ theo dõi bạn đọc phù hợp. Sổ theo dõi bạn đọc cần được lập riêng cho từng lớp với nội dung theo dõi chi tiết. Trên cơ sở phiếu đăng ký mượn đọc của học sinh, nhân viên thư viện đăng nhập thông tin theo nội dung đăng ký về tên sách, loại sách, ngày tháng đọc. Từ việc thống kê hàng tuần, tháng về số lần đọc, thể loại đọc, nhân viên thư viện thông báo cụ thể tới giáo viên chủ nhiệm về từng học sinh tham gia đọc sách, loại sách mượn đọc để giáo viên chủ nhiệm có biện pháp đôn đốc, hướng dẫn học sinh trong việc mượn đọc. Qua đó, rèn luyện thói quen đọc sách và xây dựng sở thích lành mạnh và đọc sách có mục đích.

2.4. Đẩy mạnh xã hội hóa trong công tác phát triển thư viện và bạn đọc

Cùng với việc phát huy tính chủ động, tích cực của nhân viên thư viện trong việc tham mưu tổ chức các hoạt động của thư viện, cần huy động sự tham gia của cộng đồng, phụ huynh học sinh, các tổ chức chính trị-xã hội, tổ chức xã hội, cá nhân trong việc phát triển nguồn sách, nâng cao nhận thức về vị trí, vai trò của việc đọc sách và duy trì thói quen đọc sách. Trong đó, chú trọng tổ chức đội ngũ cộng tác viên đảm bảo kỹ năng; tổ chức các hoạt động quyên góp xây dựng tủ sách, xây dựng góc đọc; tổ chức các Hội thi nhằm phát triển phong trào đọc như Đọc sách cùng con (cho phụ huynh và học sinh), Kể chuyện theo sách (hình thức hoạt cảnh có sự phối hợp giữa giáo viên, học sinh và phụ huynh học sinh) trong Ngày Sách Việt Nam 21/4 hằng năm,...

- Khuyến khích phụ huynh học sinh thành lập tủ sách gia đình để học sinh được đọc sách và có thói quen đọc sách khi ở nhà.

- Làm tốt công tác thi đua khen thưởng đối với mỗi cá nhân, tập thể trong

việc xây dựng phong trào đọc của nhà trường.

IV. Kết quả

Sau một học kỳ áp dụng một số biện pháp chỉ đạo nhằm xây dựng phong trào đọc sách tại trường tiểu học Chu Văn An năm học 2016-2017, có thể thấy tỉ lệ bạn đọc và học sinh tham gia đọc sách thường xuyên được nâng lên rõ rệt (*Phụ lục 1: Thống kê bạn đọc*). Học sinh nhận thức được vai trò của sách đối với đời sống và việc nâng cao kiến thức kỹ năng của bản thân. Các em có ý thức hơn trong việc lựa chọn sách để đọc vào các mục đích học tập và giải trí. Các đầu sách được lựa chọn có sự đa dạng (*Phụ lục 2: Thống kê lượt đọc theo thể loại*). Kỹ năng đọc của mỗi em cũng được nâng lên; học sinh lớp 4,5 bước đầu biết ghi chép những thông tin hữu ích cần thiết cho việc học tập trong quá trình đọc. Từ đó, kiến thức về cuộc sống, kiến thức kỹ năng về các môn học cũng được nâng lên, đặc biệt trong việc phát triển ngôn ngữ và giao tiếp. Nhiều học sinh biết cách trình bày một bài nói, bài viết, bài báo cáo trước lớp, trước tập thể một cách súc tích, có trọng tâm và tạo được sự lôi cuốn đối với người nghe, người đọc. Các em đối xử với nhau thân thiện hơn và biết cách xử lý một số tình huống đơn giản trong cuộc sống.

KẾT LUẬN

1. Kết luận

Để xây dựng được phong trào đọc sách trong học sinh, đòi hỏi phải có sự chỉ đạo cụ thể của lãnh đạo nhà trường trong quá trình thực hiện các chủ trương chung của Đảng, Nhà nước và ngành trong lĩnh vực thư viện nhất là trong phát triển văn hóa đọc. Bên cạnh đó, cần có sự chủ động, tích cực trong công tác tham mưu của nhân viên thư viện trong quá trình tổ chức hoạt động của thư viện nói chung và trong việc xây dựng phong trào đọc, rèn thói quen đọc sách cho học sinh.

Việc thực hiện những giải pháp chỉ đạo nhằm xây dựng phong trào đọc sách tại trường tiểu học Chu Văn An đã rút ra được những bài học:

Một là, quá trình tổ chức phải đảm bảo trước tiên về điều kiện cơ sở vật chất, trang thiết bị phòng đọc, nguồn sách, tài liệu theo quy định.

Hai là, trên cơ sở các văn bản hướng dẫn của các cấp, lãnh đạo nhà trường cần bám sát vào thực tế học sinh, đội ngũ cũng như các điều kiện về nhân lực, tài lực khác để chỉ đạo bộ phận thư viện xây dựng kế hoạch hoạt động trong từng năm học cho phù hợp. Trong đó tập trung hướng dẫn một số hoạt động trọng điểm nhằm thu hút học sinh đến với sách và có thói quen đọc sách.

Ba là, quan tâm bồi dưỡng nghiệp vụ công tác thư viện cho nhân viên phụ trách và đội ngũ là cộng tác viên thư viện.

Bốn là, đảm bảo việc đổi mới phương pháp dạy học, phát huy tính chủ động trong học tập, khả năng tự học của học sinh, gắn liền việc đọc với đổi mới phương pháp dạy học, để học sinh đọc có chủ định, có lựa chọn.

Năm là, làm tốt công tác thi đua khen thưởng trong việc phát triển phong trào đọc của mỗi cá nhân, lớp học,...

2. Kiến nghị

Để xây dựng tốt phong trào đọc sách trong học sinh, chúng tôi kiến nghị các cấp lãnh đạo một số nội dung sau:

2.1. Đối với ngành giáo dục

- Tăng cường chỉ đạo thực hiện đổi mới hình thức tổ chức và phương pháp dạy học, tăng cường tính chủ động, tích cực của học sinh trong quá trình học tập.

- Chỉ đạo các đơn vị trường học tổ chức tốt các hoạt động trong Ngày Sách Việt Nam.

- Tổ chức mô hình thư viện điểm để xây dựng phong trào. Đồng thời, chỉ đạo các đơn vị trường học thực hiện xây dựng thư viện, tự đánh giá và đề nghị công nhận danh hiệu thư viện để tổ chức kiểm tra, đánh giá và đề nghị cấp có thẩm quyền công nhận.

2.2. Đối với các đơn vị trường học

- Chủ động huy động các nguồn lực xây dựng thư viện, trang bị sách, trang thiết bị phòng đọc.

- Quan tâm và tăng cường hoạt động tuyên truyền, giới thiệu sách, hoạt động ngoại khóa gắn kết giữa việc đọc với kiến thức, kỹ năng các môn học.

2.3. Đối với giáo viên

- Chủ động đổi mới phương pháp giảng dạy, phát huy vai trò người học. Định hướng tài liệu tìm đọc bổ sung kiến thức từng bài học trong mỗi môn học. Xây dựng thói quen đọc sách ngoài giờ học trên lớp cho học sinh, phối hợp với cha mẹ học sinh để xây dựng thói quen đọc sách cho các em khi ở nhà.

2.4. Đối với nhân viên thư viện

Chủ động tham mưu kế hoạch tổ chức thực hiện hoạt động thư viện trong mỗi năm học. Thực hiện bố trí, sắp xếp ngăn nắp, khoa học sách, tài liệu thư viện. Làm tốt khâu giới thiệu sách tới bạn đọc, định hướng xu hướng đọc cho học sinh và hướng dẫn kỹ năng đọc, nghiên cứu tài liệu cho bạn đọc.

Với khả năng có hạn nên tôi chỉ nêu lên một số giải pháp đã thực hiện trong quá trình chỉ đạo xây dựng phong trào đọc sách trong học sinh nhà trường. Những kiến nghị, đề xuất chỉ mang tính chất khái quát, phù hợp nội dung mà nhà trường đã thực hiện. Mong nhận được sự quan tâm đóng góp của Hội đồng chăm sóc kiến kinh nghiệm, của các cấp quản lí.

Xin chân thành cảm ơn!

NGƯỜI THỰC HIỆN

Vũ Thị Minh Thảo

DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Việt Nam (2004), Chỉ thị số 42/CT-TW ngày 25 tháng 8 năm 2004.
2. Bùi Văn Huệ (2002), *Tâm lí học tiểu học*, Xí nghiệp in chuyên dùng Thừa Thiên – Huế.
3. Lê Thị Chinh (2013), *Phương pháp và kinh nghiệm tuyên truyền giới thiệu sách trong thư viện trường học*, Nxb Giáo dục Việt Nam.
4. Thủ tướng Chính phủ (2014), Quyết định 284/QĐ-TTg ngày 24 tháng 02 năm 2014 của Thủ tướng Chính phủ về Ngày sách Việt Nam.
5. Vũ Bá Hòa; Lê Thị Chinh, Ngô Phước Đức, Lê Thị Thanh Hồng, Nguyễn Kim Phương, Nguyễn Thế Tuấn, Trần Thị Ngọc Thanh (2013), *Tài liệu bồi dưỡng nghiệp vụ thư viện trường phổ thông*, Nxb Giáo dục Việt Nam.

NHẬN XÉT CỦA HỘI ĐỒNG THẨM ĐỊNH CÁC CẤP

Phụ lục 1. Thống kê bạn đọc (là học sinh) qua các lần khảo sát

+ Thống kê bạn đọc (là học sinh) trong hai lần khảo sát:

	Thời điểm khảo sát				Ghi chú
	Tháng 9/2016		Tháng 4/2017		
<i>Tổng số bạn đọc (sĩ số HS)</i>	937		943		
	Số lượng	Tỉ lệ	Số lượng	Tỉ lệ	
- Thường xuyên đọc	500	53.4%	650	68.9%	
- thỉnh thoảng đọc	437	46.6%	293	31.1%	

Phụ lục 2: Thống kê lượt đọc theo thể loại

- Thống kê lượt đọc theo thể loại:

	Tổng số lượt đọc tại thư viện qua hai lần khảo sát		Chênh lệch tăng giảm	Ghi chú
	Tháng 9/2016	Tháng 4/2017		
Tổng số học sinh (bạn đọc)	937	943	+6	
Tổng loại lượt đọc	4.840	9.976	+5.136	
1. Sách Thiếu nhi	3.973	6.997	+3.024	
- Truyện tranh nước ngoài	677	1.031	+354	
- Truyện đạo đức Bác Hồ	760	1.211	+451	
- Truyện cổ tích, ngụ ngôn	1.956	2.019	+63	
- Truyện ngắn thiếu nhi	357	1.370	+1.013	
- Danh nhân Việt; Danh lam, thắng cảnh;...	223	1.366	+1.143	
2. Sách Tham khảo	867	2.979	+2.112	
- Sách tham khảo về Văn học	367	1.251	+884	
- Sách tham khảo về Toán học	405	1.470	+1.065	
- Từ điển	95	250	+155	